با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام مطالعات اجتماعی هشتم
فصل دهم

عنوان فصل: منطقهٔ جنوب‌غربی آسیا و جایگاه ایران در آن

از صفحه‌ی ۱۲۳ تا صفحه‌ی ۱۳۶ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل منطقهٔ جنوب‌غربی آسیا و جایگاه ایران در آن آمده است.

مباحث فصل: ویژگی‌های منطقهٔ جنوب‌غربی آسیا، ایران و منطقه

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۲۴ · فعالیت ۱ — مثلث منطقهٔ جنوب‌غربی آسیا ... ۴

۲ صفحه ۱۲۴ · فعالیت ۲ — قاره‌های متصل به منطقه ۴

۳ صفحه ۱۲۴ · فعالیت ۳ — دریاها و اقیانوس‌های مهم منطقه ... ۴

۴ صفحه ۱۲۴ · فعالیت ۴ — دو کشور وسیع منطقه ۵

۵ صفحه ۱۲۵ · پرسش درون متن — رودهای سازندهٔ جلگه‌های بین‌النهرین و سند ... ۵

۶ صفحه ۱۲۶ · فعالیت ۵ — انواع آب و هوا در آسیای جنوب غربی ... ۵

۷ صفحه ۱۲۷ · فعالیت ۶ — پرجمعیت‌ترین کشورهای منطقه ... ۶

۸ صفحه ۱۲۷ · فعالیت ۷ — مثال برای هر گروه زبانی ۶

۹ صفحه ۱۲۷ · فعالیت ۸ — وسیع‌ترین کشور منطقه و جمعیت آن ... ۶

۱۰ صفحه ۱۲۸ · فعالیت ۹ — مشکلات کشورهای وابسته به نفت ... ۷

۱۱ صفحه ۱۲۸ · فعالیت ۱۰ — عوامل نزدیکی مردم منطقه ... ۷

۱۲ صفحه ۱۲۸ · فعالیت ۱۱ — برتری اقتصاد دانش‌بنیان بر اقتصاد نفتی ... ۷

۱۳ صفحه ۱۲۸ · فعالیت ۱۲ — کاربرگهٔ ۱۳: نقشه‌خوانی آسیای جنوب غربی ... ۸

۱۴ صفحه ۱۲۹ · پرسش درون متن — معنای منطقهٔ راهبردی (استراتژیک) ... ۹

۱۵ صفحه ۱۳۰ · پرسش درون متن — چرا جنوب‌غربی آسیا پرتنش است؟ ... ۹

۱۶ صفحه ۱۳۱ · کار گروهی ۱ — اهمیت دسترسی به آب‌های آزاد ... ۱۰

۱۷ صفحه ۱۳۱ · کار گروهی ۲ — علل کشمکش‌ها و جنگ‌ها در منطقه ... ۱۰

۱۸ صفحه ۱۳۱ · کار گروهی ۳ — پیامدهای اتحاد و همکاری در منطقه ... ۱۱

۱۹ صفحه ۱۳۳ · فعالیت ۴ — نقشه‌خوانی فلسطین و نوار غزه ... ۱۱

۲۰ صفحه ۱۳۵ · پرسش درون متن — مقیاس خطی و هر سانتی‌متر روی نقشه ... ۱۱

۲۱ صفحه ۱۳۵ · فعالیت ۵ — کاربرگهٔ ۱۴: محاسبهٔ مقیاس ... ۱۲

۲۲ صفحه ۱۳۶ · به کار ببندیم ۱ — نامه به یک نوجوان فلسطینی ... ۱۳

۲۳ صفحه ۱۳۶ · به کار ببندیم ۲ — روز قدس ۱۳

۲۴ صفحه ۱۳۶ · به کار ببندیم ۳ — روزنامهٔ دیواری دربارهٔ تنگهٔ هرمز یا منابع نفت و گاز ... ۱۳

ایران توشه
توشه‌ای برای سفر

۱ صفحه ۱۲۴ فعالیت ۱

۱ــ روی نقشه، مسیر سه ضلع مثلثی که منطقهٔ جنوب غربی آسیا را در خود جای داده دنبال و رأس هر ضلع را پیدا کنید و نام ببرید.

منطقهٔ جنوب‌غربی آسیا تقریباً درون یک مثلث قرار می‌گیرد. رأس‌های این مثلث و ضلع‌های آن چنین‌اند:

رأس مثلث	نام رأس
رأس غربی (شمال‌غرب)	تنگه‌های بسفر و داردانل در ترکیه
رأس شرقی	ارتفاعات (کوه‌های) پامیر در مشرق
رأس جنوبی	خلیج عدن و تنگهٔ باب‌المندب

- ضلع شمالی: از تنگه‌های بسفر و داردانل تا کوه‌های پامیر (از شمال ترکیه و دریای سیاه، قفقاز و کنارهٔ دریای خزر و آسیای مرکزی می‌گذرد)؛
- ضلع شرقی: از کوه‌های پامیر تا خلیج عدن و تنگهٔ باب‌المندب (از افغانستان و پاکستان و کنارهٔ دریای عرب می‌گذرد)؛
- ضلع غربی: از تنگهٔ باب‌المندب در جنوب تا بسفر و داردانل در شمال (در امتداد دریای سرخ، کانال سوئز و کنارهٔ شرقی دریای مدیترانه).

۲ صفحه ۱۲۴ فعالیت ۲

۲ــ منطقهٔ جنوب غربی آسیا به کدام قاره‌ها متصل است؟

این منطقه در غرب خود به دو قارهٔ **اروپا** (از راه ترکیه و تنگه‌های بسفر و داردانل) و **افریقا** (از راه مصر و کانال سوئز) متصل است. از این رو در کانون اتصال سه قارهٔ آسیا، اروپا و افریقا قرار دارد.

۳ صفحه ۱۲۴ فعالیت ۳

۳ــ دریاها و اقیانوس‌های مهمی را که در این منطقه قرار دارد، روی نقشه پیدا کنید و نام ببرید.

- دریاها: مدیترانه، سیاه، خزر، سرخ و دریای عمان (و دریای عرب)؛
- خلیج‌ها: خلیج فارس و خلیج عدن؛
- اقیانوس: اقیانوس هند.

تنگه‌ها و آبراهه‌های مهم: بسفر و داردانل، هرمز، باب‌المندب و کانال سوئز.

۴ صفحه ۱۲۴ فعالیت ۴

٤ــ دو کشور وسیع منطقهٔ جنوب غربی آسیا کدام‌اند؟

دو کشور وسیع منطقه **عربستان سعودی** (وسیع‌ترین کشور منطقه) و **ایران** (دومین کشور وسیع منطقه) هستند.

۵ صفحه ۱۲۵ پرسش درون متن

جلگهٔ بین‌النهرین در غرب ایران و جلگهٔ سند در شرق ایران را می‌توان نام برد. این جلگه‌ها از آبرفت کدام رودها به‌وجود آمده‌اند؟ نام ببرید.

- جلگهٔ بین‌النهرین (در عراق) از آبرفت دو رود **دجله** و **فرات** پدید آمده است؛
- جلگهٔ سند (در پاکستان) از آبرفت رود **سند** (و شاخه‌های آن) پدید آمده است.

۶ صفحه ۱۲۶ فعالیت ۵

٥ــ با توجه به نقشهٔ صفحهٔ قبل، برای هر یک از انواع آب و هوا، منطقه‌ای در آسیای جنوب غربی پیدا کنید و بنویسید: آب و هوای گرم و خشک، آب و هوای گرم و شرجی، آب و هوای مدیترانه‌ای، آب و هوای سرد کوهستانی

نوع آب و هوا	منطقه (نمونه)
گرم و خشک	شبه‌جزیرهٔ عربستان و بیابان ربع‌الخالی، مرکز و شرق ایران (دشت کویر و دشت لوت)، بیابان‌های عراق و سوریه
گرم و شرجی	سواحل خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند (مانند جنوب ایران، کویت، بحرین، قطر، امارات و عمان) و سواحل دریای سرخ
مدیترانه‌ای	سواحل شرقی دریای مدیترانه (لبنان، سوریه، فلسطین) و غرب و جنوب ترکیه
سرد کوهستانی	کوه‌های زاگرس و البرز در ایران، ارتفاعات شرق ترکیه، قفقاز و کوه‌های پامیر و هندوکش

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

۷ صفحه ۱۲۷ فعالیت ۶

۶ــ با توجه به نمودار، سه مورد از پرجمعیت‌ترین کشورهای منطقه را نام ببرید.

سه کشور پرجمعیت منطقه **پاکستان** (حدود ۲۲۰ میلیون نفر)، **ایران** و **ترکیه** (هر کدام حدود ۸۰ تا ۸۵ میلیون نفر) هستند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۸ صفحه ۱۲۷ فعالیت ۷

۷ــ از هر گروه زبانی در منطقهٔ آسیای جنوب‌غربی، یک کشور مثال بزنید.

گروه زبانی	کشور (نمونه)
عربی	عربستان سعودی (یا عراق، سوریه، مصر، کویت و ...)
فارسی	ایران (یا افغانستان و تاجیکستان)
ترکی	ترکیه (یا جمهوری آذربایجان)
اردو	پاکستان

۹ صفحه ۱۲۷ فعالیت ۸

۸ــ با توجه به نمودار بالا و نقشهٔ صفحهٔ ۱۲۴، وسیع‌ترین کشور منطقهٔ آسیای جنوب غربی کجا است و چقدر جمعیت دارد؟ آیا جمعیت این کشور نسبت به مساحت آن زیاد است یا کم؟ چرا؟

وسیع‌ترین کشور منطقه **عربستان سعودی** است و جمعیت آن بر پایهٔ نمودار حدود ۳۰ تا ۳۵ میلیون نفر است.

جمعیت این کشور نسبت به مساحتش **کم** است (تراکم جمعیت پایین است)، زیرا بخش بزرگی از خاک عربستان را بیابان‌های وسیع و خشکی مانند ربع‌الخالی پوشانده است. آب و هوای گرم و خشک، کمبود آب شیرین و نبود زمین کشاورزی کافی باعث شده است مردم در این بخش‌ها زندگی نکنند و بیشتر در شهرها و نواحی ساحلی ساکن شوند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۰ صفحه ۱۲۸ فعالیت ۹

۹ــ گفت‌وگو کنید: به نظر شما کشورهایی که اقتصاد آنها وابسته به نفت است، با چه مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند؟

- نفت منبعی پایان‌پذیر است و با تمام‌شدن ذخایر آن، درآمد کشور از بین می‌رود؛
- قیمت نفت در بازارهای جهانی بالا و پایین می‌شود و با کاهش قیمت، درآمد و بودجهٔ کشور دچار مشکل می‌شود؛
- به دلیل وابستگی به نفت، کشاورزی، صنعت و سایر بخش‌ها رشد نمی‌کنند و بسیاری از کالاها (ماشین‌آلات، مواد غذایی، دارو و کالاهای مصرفی) باید از کشورهای دیگر وارد شوند؛
- کشور به خریداران نفت و قدرت‌های بزرگ وابسته می‌شود و با تحریم یا بسته‌شدن مسیرها آسیب جدی می‌بیند؛
- فروش نفت خام، ارزش افزودهٔ کمی دارد و فرصت‌های شغلی کافی برای جوانان پدید نمی‌آورد؛
- نفت و گاز مورد توجه قدرت‌های بزرگ است و ممکن است باعث دخالت و ناامنی در منطقه شود.

۱۱ صفحه ۱۲۸ فعالیت ۱۰

۱۰ــ کدام عوامل مردم منطقهٔ آسیای جنوب غربی را به هم نزدیک‌تر می‌کند؟

- دین مشترک: بیش از ۹۰ درصد مردم منطقه مسلمان‌اند و این منطقه قلب تمدن اسلامی است؛ مکه و مدینه و آیین‌هایی مانند حج و راهپیمایی اربعین مسلمانان را گرد هم می‌آورد؛
- تاریخ و فرهنگ مشترک: منطقه از نخستین کانون‌های تمدنی جهان بوده و مردم آن سابقهٔ تمدنی و ادبی مشترک و آداب و رسوم نزدیک به هم دارند؛
- زبان‌های نزدیک و درهم‌آمیخته (عربی، فارسی، ترکی و اردو) و واژه‌های مشترک؛
- منافع و مسائل مشترک مانند منابع نفت و گاز، منابع آب رودخانه‌ها و راه‌های ارتباطی دریایی؛
- همکاری در پیمان‌ها و سازمان‌هایی مانند سازمان همکاری اقتصادی (اکو).

۱۲ صفحه ۱۲۸ فعالیت ۱۱

۱۱ــ ایران در ساخت تجهیزات پزشکی و نظامی بسیار پیشرفته، سلول‌های بنیادی، نانوفناوری و... که نمونه‌هایی از اقتصاد دانش‌بنیان است، دارای رتبهٔ بالا در جهان است. فکر می‌کنید چرا اقتصاد متکی بر دانش نسبت به اقتصاد متکی بر فروش نفت خام، برتری دارد؟

- نفت پایان‌پذیر است، اما دانش و فناوری با استفاده کم نمی‌شود و با گذشت زمان بیشتر هم می‌شود؛

- فروش کالای دانش‌بنیان درآمد بسیار بیشتری از فروش مادهٔ خام دارد (ارزش افزودهٔ بالا)؛
- درآمد آن به نوسان قیمت نفت وابسته نیست و اقتصاد را پایدارتر می‌کند؛
- برای جوانان تحصیل‌کرده شغل ایجاد می‌کند و استعدادها و نیروی انسانی کشور را شکوفا می‌سازد؛
- کشور را از واردات بی‌نیاز می‌کند و در برابر تحریم‌ها و فشار قدرت‌های بزرگ مستقل و مقتدر می‌سازد؛
- جایگاه و اعتبار کشور را در جهان بالا می‌برد.

۱۳ صفحه ۱۲۸ فعالیت ۱۲

۱۲ــ کاربرگهٔ شمارهٔ (۱۳) نقشه‌خوانی آسیای جنوب غربی را انجام دهید.

روی نقشه نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید: نام دریاها و اقیانوس مهم منطقه؛ نام تنگه‌های بسفر، داردانل، هرمز، باب‌المندب و کانال سوئز؛ نام کشورهایی که با علامت ؟ مشخص شده است. کشور ایران را با رنگ سبز و بقیهٔ کشورها را با رنگی دیگر نشان دهید. اگر یک کشتی بخواهد از دریای عمان به دریای مدیترانه و از آنجا به کشورهای اروپایی برود باید از کدام دریاها و تنگه‌ها عبور کند؟ روی نقشه ترسیم کنید. روی کشورهای نفت‌خیز منطقه علامت بگذارید.

خواسته	پاسخ
دریاها و اقیانوس	دریای مدیترانه، سیاه، خزر، سرخ، عمان و عرب؛ خلیج فارس و خلیج عدن؛ اقیانوس هند
تنگه‌ها و کانال	بسفر و داردانل (ترکیه، میان دریای سیاه و مدیترانه)، هرمز (میان خلیج فارس و دریای عمان)، باب‌المندب (میان دریای سرخ و خلیج عدن)، کانال سوئز (مصر، میان دریای سرخ و مدیترانه)
کشورها (جای علامت ؟)	ترکیه، گرجستان، ارمنستان، جمهوری آذربایجان، سوریه، لبنان، فلسطین، اردن، مصر، عراق، کویت، بحرین، قطر، امارات متحدهٔ عربی، عمان، یمن، عربستان سعودی، افغانستان، پاکستان
رنگ‌آمیزی	ایران سبز، بقیهٔ کشورها با رنگی دیگر
کشورهای نفت‌خیز (علامت‌گذاری)	عربستان سعودی، ایران، عراق، کویت، امارات متحدهٔ عربی، قطر، عمان (و بحرین)

مسیر کشتی از دریای عمان تا دریای مدیترانه: دریای عمان ← دریای عرب و خلیج عدن (اقیانوس هند) ← تنگهٔ باب‌المندب ← دریای سرخ ← کانال سوئز ← دریای مدیترانه (سپس به بنادر کشورهای اروپایی می‌رسد).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱۴ صفحه ۱۲۹ پرسش درون متن

ایران در منطقهٔ جنوب غربی آسیا که یکی از مناطق راهبردی (استراتژیک) جهان است، واقع شده است. این به چه معنا است؟ چرا این منطقه، استراتژیک است؟

منطقهٔ راهبردی (استراتژیک) به جایی گفته می‌شود که به دلایل سیاسی، اقتصادی، مذهبی و به‌ویژه نظامی، اهمیت و ارزش خاصی دارد. چنین مناطقی همیشه مورد توجه قدرت‌های بزرگ بوده و بر سر آنها جنگ‌هایی رخ داده است.

جنوب غربی آسیا به این دلایل استراتژیک است:

1. در کانون اتصال سه قارهٔ آسیا، اروپا و افریقا قرار دارد و آبراهه‌های مهمی مانند تنگه‌های هرمز، بسفر، داردانل و باب‌المندب در آن است که دریاهای منطقه را به هم و به آب‌های آزاد اقیانوس‌ها می‌پیوندد و حمل‌ونقل ارزان کالا و انرژی را ممکن می‌کند؛
2. انبار مهم منابع انرژی جهان است: حدود دوسوم ذخایر شناخته‌شدهٔ نفت و حدود یک‌سوم منابع گازی جهان در آن قرار دارد؛
3. کانون جهان اسلام است؛ مکه و مدینه، مقدس‌ترین شهرهای مسلمانان، و اجتماعات بزرگی مانند حج و راهپیمایی اربعین در آن برگزار می‌شود.

۱۵ صفحه ۱۳۰ پرسش درون متن

چرا جنوب‌غربی آسیا منطقه‌ای پرتنش است؟ جنوب‌غربی آسیا، منطقه‌ای پرکشمکش و تنش است. به جدول صفحهٔ روبه‌رو توجه کنید. در سی سال اخیر، جنگ‌ها و وقایع ناگواری در این منطقه رخ داده است. چرا؟

به دلیل این عوامل:

- بخش بزرگی از منابع انرژی کشورهای صنعتی و راه‌های مهم حمل‌ونقل دریایی در این منطقه قرار دارد و به همین دلیل مورد توجه قدرت‌های بزرگ جهان است؛ دسترسی به آب‌های خلیج فارس و اقیانوس هند از گذشته نیز موضوع رقابت قدرت‌ها بوده است؛
- قدرت‌های بزرگ با نفوذ بر حکومت‌های وابسته در منطقه و ایجاد جنگ‌های نیابتی باعث تنش و بحران می‌شوند؛ برخی کشورها نیز به شیوهٔ پادشاهی، امیرنشینی و موروثی اداره می‌شوند و مردم در حکومت نقش مؤثری ندارند؛

- رژیم اشغالگر قدس (اسرائیل) با حمایت آمریکا و انگلیس، فلسطین و سرزمین‌های همسایه را اشغال کرده و با کشورهای منطقه دشمنی می‌کند؛
- آمریکا و برخی کشورهای سلطه‌گر برای حفظ منافع خود در منطقه پایگاه‌های نظامی ساخته و نیروهای نظامی و تسلیحات خود را در آنها مستقر کرده‌اند.

۱۶ صفحه ۱۳۱ کار گروهی ۱

به چند گروه تقسیم شوید و با هم‌فکری به پرسش‌ها پاسخ دهید.

۱ــ چرا دسترسی به دریا و آب‌های آزاد اقیانوس‌ها، تا این حد برای کشورها مهم است؟ دلیل بیاورید.

- حمل‌ونقل دریایی بسیار ارزان‌تر از حمل‌ونقل جاده‌ای است و بارهای سنگین و حجیم (صدها هزار تن) را فقط با کشتی می‌توان جابه‌جا کرد؛
- با دسترسی به دریا، صادرات و واردات کالا و انرژی (مثل نفت) به آسانی انجام می‌شود و کشور برای تجارت با دنیا به همسایگان وابسته نیست؛
- بندرها و ترانزیت کالا درآمد زیادی برای کشور دارند و موجب رونق بازرگانی می‌شوند؛
- دریا منبع غذا (ماهی و آبزیان)، نفت و گاز و منابع دیگر است و گردشگری ساحلی را رونق می‌دهد؛
- کشور از راه دریا به آب‌های آزاد و کشورهای دیگر راه می‌یابد و می‌تواند از منافع و امنیت خود دفاع کند.

۱۷ صفحه ۱۳۱ کار گروهی ۲

۲ــ متن را بخوانید و علل کشمکش‌ها و جنگ‌ها در منطقهٔ آسیای جنوب‌غربی را به‌طور خلاصه، فهرست کنید.

1. وجود منابع عظیم نفت و گاز و راه‌های مهم دریایی در منطقه و توجه و رقابت قدرت‌های بزرگ برای تسلط بر آنها؛
2. نفوذ قدرت‌های بزرگ بر حکومت‌های وابسته و ایجاد جنگ‌های نیابتی؛
3. اداره‌شدن برخی کشورها به شیوهٔ پادشاهی و موروثی و نداشتن نقش مؤثر مردم در حکومت؛
4. اشغال فلسطین و سرزمین‌های همسایه به دست رژیم اشغالگر قدس (اسرائیل) و دشمنی آن با کشورهای منطقه؛
5. ساخته‌شدن پایگاه‌های نظامی و مستقر کردن نیروهای نظامی آمریکا، انگلستان و کشورهای سلطه‌گر در منطقه.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۸ صفحه ۱۳۱ کار گروهی ۳

۳ــ اگر در منطقه به جای اختلاف‌ها، اتحاد و همکاری بین کشورها برقرار شود، چه پیامدهایی برای مردم منطقه دارد؟

- جنگ و ناامنی از بین می‌رود و مردم در آرامش و امنیت زندگی می‌کنند؛
- هزینه‌هایی که صرف خرید سلاح و جنگ می‌شد، برای آموزش، بهداشت، صنعت، کشاورزی و آبادانی هزینه می‌شود و اقتصاد کشورها رشد می‌کند؛
- تجارت، گردشگری و رفت‌وآمد بین کشورها گسترش می‌یابد و منابع انرژی و آب به‌طور عادلانه استفاده می‌شود؛
- مردم آواره و پناهنده کمتر می‌شوند و دانش و فرهنگ مشترک گسترش پیدا می‌کند؛
- قدرت‌های بیگانه نمی‌توانند در منطقه دخالت کنند و منطقه در جهان قدرتمندتر خواهد بود.

۱۹ صفحه ۱۳۳ فعالیت ۴

٤ــ الف) فلسطین در ساحل کدام دریا قرار دارد؟ در کدام سمت؟

ب) کشور فلسطین با کدام کشورها همسایه است؟

پ) نوار غزه در کدام بخش قرار دارد؟ روی نقشه نشان دهید. دربارهٔ نوار غزه چه می‌دانید؟

الف) فلسطین در ساحل **دریای مدیترانه** و در **سمت غرب** (کرانهٔ شرقی دریای مدیترانه) قرار دارد.

ب) همسایه‌های فلسطین: لبنان (در شمال)، سوریه (در شمال‌شرق)، اردن (در شرق) و مصر (در جنوب‌غرب و صحرای سینا)؛ در جنوب نیز به خلیج عقبه می‌رسد.

پ) نوار غزه در **جنوب‌غربی** فلسطین، در کنار ساحل دریای مدیترانه و نزدیک مرز مصر (صحرای سینا) قرار دارد. نوار غزه باریکه‌ای کم‌وسعت (حدود ۳۶۵ کیلومتر مربع) و بسیار پرجمعیت است که حدود دو میلیون فلسطینی در آن زندگی می‌کنند. این منطقه سال‌ها در محاصرهٔ رژیم اشغالگر قدس بوده و بارها مورد حملهٔ نظامی آن قرار گرفته است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۰ صفحه ۱۳۵ پرسش درون متن

در مقیاس خطی روبه‌رو هر سانتی‌متر روی نقشه چند کیلومتر روی زمین است؟

مقیاس خطی نشان‌دهندهٔ فاصله‌های واقعی روی زمین (برحسب کیلومتر) است. در مقیاس خطی کتاب هر یک‌سانتی‌متر از خط‌کش مقیاس برابر با ۳ کیلومتر روی زمین است (۰، ۳، ۶، ۹، ۱۲ و ۱۵).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۱ صفحه ۱۳۵ فعالیت ۵

۵ــ کاربرگهٔ شمارهٔ (۱٤) محاسبهٔ مقیاس را در کلاس انجام دهید.

۱ــ مقیاس عددی نقشه را بخوانید و معنی آن را بنویسید. سپس محاسبه کنید هر سانتی‌متر روی نقشه معادل چند کیلومتر روی زمین است؟

۲ــ در صورتی که یک کشتی از بندر لنگه به ابوظبی برود، مسافران در سمت چپ خود کدام جزیره‌ها را مشاهده می‌کنند؟ با توجه به مقیاس نقشه، فاصلهٔ این دو بندر چند کیلومتر است؟ محاسبه کنید.

۳ــ اگر فردی از شهر لار در ایران به بندر چارک سفر کند چند کیلومتر طی می‌کند؟ محاسبه کنید.

مسئله: ۱ــ اگر فاصلهٔ دو روستا روی نقشه‌ای ۱۰ سانتی‌متر باشد، در صورتی که مقیاس نقشه ۱:۲۵۰۰۰۰ باشد، فاصلهٔ این دو روستا روی زمین چقدر است؟

۲ــ فاصلهٔ شهری تا ساحل دریا، روی زمین ٦۰ کیلومتر و روی نقشه ۵ سانتی‌متر است. مقیاس این نقشه را به‌دست آورید.

یادآوری: در مقیاس عددی n:۱ یعنی هر ۱ سانتی‌متر روی نقشه برابر n سانتی‌متر روی زمین است. برای تبدیل: ۱ کیلومتر = ۱۰۰۰ متر و ۱ متر = ۱۰۰ سانتی‌متر، پس ۱ کیلومتر = ۱۰۰۰۰۰ سانتی‌متر.

۱) مقیاس عددی و معنی آن: نقشهٔ کاربرگه برای نمونه دارای مقیاس ۱:۲۰۰۰۰۰۰ است؛ یعنی هر ۱ سانتی‌متر روی نقشه برابر ۲۰۰۰۰۰۰ سانتی‌متر روی زمین است. چون ۲۰۰۰۰۰۰ ÷ ۱۰۰۰۰۰ = ۲۰، هر ۱ سانتی‌متر روی نقشه برابر **۲۰ کیلومتر** روی زمین است.

۲) لنگه تا ابوظبی: مسافران کشتی در سمت چپ خود جزیره‌های **تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی** را می‌بینند. فاصلهٔ روی نقشه تقریباً ۱۲ سانتی‌متر است؛ پس ۱۲ × ۲۰ = **۲٤۰ کیلومتر** (فاصلهٔ واقعی این دو بندر نیز حدود ۲٤۰ تا ۲۵۰ کیلومتر است).

۳) لار تا چارک: فاصلهٔ روی نقشه حدود ۵ سانتی‌متر است؛ پس ۵ × ۲۰ = **۱۰۰ کیلومتر** (در خط مستقیم حدود ۱۰۵ کیلومتر).

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

مسئلهٔ ۱: فاصلهٔ واقعی = ۱۰ × ۲۵۰۰۰۰ = ۲۵۰۰۰۰۰ سانتی‌متر؛ ۲۵۰۰۰۰۰ ÷ ۱۰۰۰۰۰ = **۲۵ کیلومتر**.

مسئلهٔ ۲: ٦۰ کیلومتر = ٦۰ × ۱۰۰۰۰۰ = ٦۰۰۰۰۰۰ سانتی‌متر؛ مقیاس = ۵ : ٦۰۰۰۰۰۰ = ۱ : ۱۲۰۰۰۰۰. پس مقیاس نقشه **۱:۱۲۰۰۰۰۰** است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۲ صفحه ۱۳۶ به کار ببندیم ۱

یکی از فعالیت‌های زیر را به دلخواه انتخاب کنید و انجام دهید.

۱ــ نامه‌ای به یک نوجوان فلسطینی بنویسید و در نامهٔ خود ابراز همدردی، حمایت و امیدواری به پیروزی را بگنجانید.

به نام خدا

دوست عزیز و هم‌سن و سال فلسطینی‌ام، سلام. من دانش‌آموز پایهٔ هشتم در ایران هستم و می‌دانم که تو در سرزمینی زندگی می‌کنی که سال‌ها مورد اشغال و ظلم قرار گرفته است. از اینکه در سختی‌ها و محاصره، با شجاعت زندگی می‌کنی و درس می‌خوانی بسیار به تو افتخار می‌کنم. می‌خواهم بدانی که تنها نیستی؛ ما در دل‌ها و دعاهایمان همیشه با شما هستیم و از حق شما حمایت می‌کنیم. باور دارم که صبر و پایداری شما و اتحاد مسلمانان و آزادگان جهان سرانجام به پیروزی و آزادی فلسطین و بازگشت آرامش به سرزمین شما می‌انجامد. امیدوارم روزی بتوانیم در کنار هم در قدس شریف نماز بخوانیم. تو را به خدا می‌سپارم.

دوست تو، (نام دانش‌آموز) ـ تاریخ

۲۳ صفحه ۱۳۶ به کار ببندیم ۲

۲ــ روز قدس را در تقویم امسال پیدا کنید و بنویسید چه روزی از ماه مبارک رمضان است؟ این روز چگونه انتخاب شده؟ و در آن چه مراسم یا فعالیت‌هایی انجام می‌شود؟

زمان: روز قدس **آخرین جمعه از ماه مبارک رمضان** است. بسته به سال، این روز معمولاً بین ۲۳ تا ۳۰ رمضان قرار می‌گیرد؛ تاریخ دقیق امسال را از روی تقویم پیدا و بنویسید (آخرین جمعهٔ رمضان را بشمارید).

انتخاب این روز: امام خمینی (ره) در سال ۱۳۵۸ شمسی، در اواخر ماه رمضان، آخرین جمعهٔ این ماه را به‌عنوان «روز قدس» اعلام کرد تا نمادی برای مبارزه با صهیونیسم و حمایت از مردم مظلوم فلسطین باشد. ماه رمضان و جمعه از نظر معنوی ارزش ویژه‌ای دارند و مسلمانان در این روز بیشتر گرد هم می‌آیند.

مراسم: در ایران و بسیاری از کشورهای جهان مردم در این روز راهپیمایی می‌کنند، سخنرانی و بیانیه می‌خوانند، شعار می‌دهند و همبستگی خود را با مردم فلسطین نشان می‌دهند؛ برنامه‌هایی نیز در مدرسه‌ها و رسانه‌ها برگزار می‌شود.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲۴ صفحه ۱۳۶ به کار ببندیم ۳

۳ــ به‌طور گروهی دربارهٔ یکی از موضوعات زیر با مراجعه به منابع مختلف، مانند کتاب‌های آموزشی، دانشنامه، دایرةالمعارف‌ها و... مطالبی گردآوری کنید و آنها را به‌صورت یک روزنامهٔ دیواری نمایش دهید.

فلسطین، خلیج فارس و دریای عمان، آسیای جنوب غربی و منابع انرژی، تنگهٔ هرمز، منابع نفت و گاز ایران.

نمونه برای موضوع «تنگهٔ هرمز» (گروه‌ها می‌توانند موضوع دیگری انتخاب کنند):

- **موقعیت:** تنگهٔ هرمز آبراهه‌ای باریک میان ایران و عمان است که خلیج فارس را به دریای عمان و اقیانوس هند وصل می‌کند و در دریای سرزمینی ایران و عمان قرار دارد؛
- **اهمیت:** بخش بزرگی از نفت و گاز صادرشدهٔ کشورهای منطقه (عربستان، ایران، عراق، کویت، امارات و ...) با کشتی از این تنگه می‌گذرد و اقتصاد و صنعت جهان به آن وابسته است؛
- **قانون عبور:** همهٔ کشورها می‌توانند طبق قوانین و با هماهنگی ایران از آن عبور کنند و ایران برای حفظ امنیت آن اهمیت زیادی قائل است؛
- **جزیره‌های اطراف:** قشم، هرمز، لارک، تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی؛
- می‌توانید نقشهٔ تنگه و عکس کشتی‌های نفتکش را کنار این مطالب بچسبانید.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir